

købing F., Roskilde, Hillerød samt Bageriinspektionen i København m. v. — hvilke Kredse repræsenterer København, store og mindre Provinsbyer samt Landet — om at ville udtale sig om,

- 1) i hvilket Omfang den midlertidige Lovs Adgang til at paabegynde Arbejdet i Bagerier Kl. 3 Formiddag i Stedet for Kl. 4 Formiddag har været benyttet i den forløbne Tid,
- 2) hvorledes Loven efter Kredsenes Opfattelse har virket, og
- 3) om der efter Kredsenes Mening er Grund til at søge Loven forlænget, og i bekræftende Fald, om der da bør foretages nogen Ændring i denne.

Idet man vedlægger Kredsenes Erklæringer, skal man give følgende Resumé af disses Indhold,

ad 1) *Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang den midlertidige Lov har været benyttet.*

Af de foreliggende Besvarelser faar man det Indtryk, at den givne Tilladelse til at paabegynde Arbejdet Kl. 3 Formiddag praktisk talt ikke har været benyttet i Landdistrikterne, og i Købstæderne væsentligst kun om Søndagen. For Stor-Københavns Vedkommende angives det, at ikke over 500 Bagerier af ialt godt og vel 1000 under Tilsyn har gjort Brug af Loven.

Aarhus Kredsen anfører, at naar Loven maa antages kun at have været anvendt i ringe Omfang i Provinsen, staar det formentlig i Forbindelse med Franskbrødsrationeringen, idet Produktionen af Morgenbrød er faldet meget stærkt.

ad 2) *Lovens Virkninger.*

Af Indberetningerne fremgaar, at Loven i en Henseende, der i og for sig intet har at gøre med dens direkte Formaal, har virket tilfredsstillende, idet det ulovlige Natarbejde for voksne Svende i det store og hele er ophørt. Derimod klager en enkelt Kreds, Roskilde, over, at det maa antages, at unge Arbejdere under 18 Aar paabegynder Arbejdet Kl. 3 Formiddag sammen med Svendene. For Stor-Københavns Vedkommende angives det, at Mestrenes eget Natarbejde er ophørt i Forretninger med 3—5 Svende og er stærkt reduceret i Forretninger med 1—2 Svende — et Forhold, der dog maa antages at have haft en vis gunstig Indflydelse paa Beskæftigelsen af Fagets Svende.

Den tilstaaede Time er tilstrækkelig til, at Brødet kan leveres rettidig.

ad 3) *Vedrørende Spørgsmaalet om, hvorvidt de Forhold, som motiverede den midlertidige Lov, stadig er gældende,* synes Kredsen at have noget forskellige Meninger.

Som almindelig Bemærkning anfører Bagerikredsen i Stor-København, at Bageriudsalgenes Antal er indskrænket stærkt, hvorfor *Distribueringsvanskelighederne* spiller en mindre Rolle for mange Bagerier.

Transportvanskelighederne angives iøvrigt praktisk talt kun at have haft Betydning for de relativt faa Virksomheder, der tidligere har anvendt Motorkøretøjer.

Som foran nævnt er det hævdet, at *Produktionen nu tager længere Tid*, og at dette bl. a. skyldes Anvendelse af *indenlandsk Brændselmateriale*. Det synes efter Kredsenes Indberetninger, som om Opfyringen med indenlandsk Brændsel muligvis har voldt Besvær i mindre, men derimod ikke i større Virksomheder. Bageriinspektionens Udtalelser munder ud i, at uanset at indenlandsk Brændsel kræver længere Opfyringstid end Kul, spiller dette næppe nogen større Rolle, da langt de færreste Øvne opfyres om Morgen ved Arbejdstidens Begyndelse.

Med Hensyn til *Spørgsmaalet om, hvorvidt Anvendelse af dansk Mel kræver længere Behandlingstid end udenlandsk Mel*, anfører Nykøbing F. Kredsen, at de anvendte Raa-produkter ikke i Kredsen angives som Grund for Anvendelsen af Tilladelsen til at paabegynde Arbejdet Kl. 3 Formiddag.

Odense Kredsen anfører, at Paastanden om det danske Mels længere Behandlingstid synes ukontrollabel, og Bageriinspektionen hævder, at man paa Forhaand skulde tro, at det danske Mel paa Grund af sin Konsistens krævede hurtigere Behandlingstid end udenlandsk Mel.

Direktoratet har om dette Spørgsmaal indhentet vedlagte Erklæring af 21. Februar 1941 fra Teknologisk Institut Bage- og Mellaboratorium. Denne Erklæring konkluderer i, at man, for at opnaa det bedste Bageresultat med udelukkende dansk Mel, maa forlænge Hævetiden væsentligt. Dette kan ganske vist undgaas ved Tilsætningen af visse Kemikalier, men dette fører paa den anden Side til, at man maa arbejde med mindre Dejje, hvilket atter tager længere Tid. Laboratoriet gør dog opmærksom paa, at Laboratorieerfaringer ikke uden videre lader sig overføre til Erhvervslivet.